

zet kinderen niet op het verkeerde been, maar verklaart steeds eenduidig en volledig.

Logisch Leren Lezen is een *wezenlijk andere taaldidactiek* die beoogt dat kinderen geen hekel aan taal krijgen of last met lezen, schrijven en spelling.

Onderzoek toont aan dat de leesvaardigheid van 20% van onze kinderen op het einde van de basisschool onvoldoende is om aan het secundair/voortgezet onderwijs te beginnen.

De Logisch Leren Lezen *aanpak* houdt in dat kinderen van meet af aan leren dat een letter meer dan één klank kan hebben en dat meerdere letters samen ook weer één klank kunnen vormen.

We maken een duidelijk verschil tussen de ABC-naam van de letter en zijn klank(en).

Daardoor raakt het brein van het kind niet op slot.

Bovendien spellen we nooit fonologisch van 'woordklank naar letterklank(en)' maar van 'woordklank naar de ABC-naam van de letter(s)', omdat die eenduidig is.

De Logisch Leren Lezen *leerlijn* zorgt ervoor dat elk vervolg naadloos aansluit op wat eerder door de leerkracht werd uiteengezet en knoopt aan bij hetgeen de leerling ook buiten de school aan schrijftaal ervaart.

'Logisch Leren Lezen' biedt **schrijftaalwerkelijkheid**.

Het is daarom veel leuker!
Het geeft inzicht en doorzicht!
Het geeft het lerende kind vleugels!

LLL essentie

Logisch Leren Lezen voorkomt dat een kind hikkellend gaat lezen!

Want we verklanken een woord nooit letter voor letter! We bouwen woorden op zoals in stap 9.

Logisch Leren Lezen ondersteunt het verwerven van een innerlijk woordbeeld zo:

- *de kinderen schrijven/leggen het woord
- *ze lezen het woord tot het vlot gaat
- *kijkend naar het woord, spellen ze de letters hardop volgens het ABC.
- *ze roepen het woordbeeld op en spellen het woord zonder te kijken
- *uit het hoofd spellen herhalen, indien nodig.

Lezen en schrijven draait om hele zinnen.

- * Geef dictees met hele zinnen, nooit met losse woorden. Of laat kinderen zichzelf of elkaar dicteren. Zo test je het innerlijk woordbeeld.
- * Breid de woordenschat van de kinderen uit en laat ze bij elke nieuw woord zelf zinnen maken. Maak boekjes van hun zinnen en gebruik ze (later) als eigen leesmateriaal.
- * Heb het lef om invuloefeningen te schrappen. Daar leer je te weinig van.
- * Laat kinderen zelf schrijffouten ontdekken. Geef bij een fout, een context waarin 'de fout' wel correct is. Bijvoorbeeld 'saai - zaai'.

De remedieeraanpak van drs. W.J. de Haan vormt de basis van de bovenstaande didactische ideeën.

Logisch Leren Lezen is een initiatief van
www.logischlerenlezen.be - [info@logischlerenlezen](mailto:info@logischlerenlezen.be)

STAP 1

Leer het kind het Nederlandse alfabet, het ABC, en daarmee de officiële namen van onze 26 letters.

y zeg ypsilon - spreek uit als 'ippsilon'.

STAP 2

Leg uit welke letters uit het alfabet bij de groep van de klinkers horen en dat de overige letters medeklinkers worden genoemd.

klinkers, de klank van klinkers kun je roepen, zingen; in hun eentje is hun klank dezelfde als hun letternaam.

medeklinkers klinken mee; je hoort hun klank pas goed als ze voor of na een klinker staan.

y de Y is zowel klinker als medeklinker!
Bijvoorbeeld: Yvonne, pony - Yolanda, Maya

STAP 3

Laat de enkele klinkers zien en horen en vertel dat hun klanken 'lange klanken' worden genoemd:

a e i o u y

Illustreer met woorden van 1 letter zoals:
'O, u rijdt op de A50, of is het de E17?'

STAP 4

Laat zien en horen dat enkele klinkers 'lange klanken' blijven als er een medeklinker vóór staat:

ma mi mo mu my

uitgezonderd bij de klinker e : me

Wil je de lange klank neerschrijven, schrijf dan:
de a-klank, i-klank, o-klank, u-klank, i-klank van de y.
Me: schrijf deze korte klank van de letter 'e' als de uh-klank van de e.

STAP 5

Laat zien en horen dat de enkele klinkers veranderen in een zogenaamde 'korte klank' als er een medeklinker achter staat:

ar - en - is - op - uk - ym

uitgezonderd u + w : uw

Schrijf de korte klanken neer als: de ah-klank, eh-klank, ih-klank, oh-klank, uh-klank, ih-klank van de y.
Schrijf de klank van de letter e, die drie klanken kan hebben, neer als: e-klank (lang),
uh-klank (kort),
eh-klank (kort).

STAP 6

Laat zien en horen dat de korte klank weer een lange klank wordt zodra de klinker verdubbeld wordt:

aam eem oom uum

uitgezonderd, de i wordt ie : iem

STAP 7

Laat zien en horen welke letters een vast
lettertweetal vormen

au - ou - eu - ei - ij - ui - uw- ie - oe

een vast letterdrietal

auw - ouw - aai - ooi - oei

een vast letterviertal

eeuw - ieuw

Laat elke lettercombinatie hardop spellen om een vast
schrijfbeeld te creëren.

Bijv.: 'ij = i, jee' 'ei = e, i' 'eeuw = e, e, u, wee'.

STAP 8

Maak bij het uitleggen en inoefenen
steeds gebruik van dit basispatroon:

lang	lang	kort	lang
a	ma	am	aam
o	po	op	oom
u	ru	ur	uur

De i en de e hebben nog een extra vorm:

lang	lang	kort	lang	lang
e	*	ef	eef	fee
i	si	is	ies	sie

* De combinatie medeklinker + e met een lange klank,
komt voor in meerlettergrepige woorden, zie STAP 10.

STAP 9

Om verder te oefenen, maak je woorden
danwel woorddelen in volgend patroon:
wijzig telkens een medeklinker of voeg
er een medeklinker bij.

a	na	an	aan
		han	haan
		man	maan
		mand	maand
		wand	
		want	

Tegelijkertijd de voorbeelden 'wand - want' geven,
maakt kinderen attent op het feit dat woorden met een
identieke uitspraak een verschillende betekenis en
schrijfwijze kunnen hebben.

o	ko	ok	ook
		rok	rook
		trok	trook
			strook

STAP 10

Gebruik het basispatroon ook bij twee- en
meerlettergrepige woorden.

a	ma	am	aam	a+ma	am+ma	a+me	am+me	
				ama	amma	ame	amme	
e	me	em	eem	mee	e+me	em+me	e+ma	em+ma
					eme	emme	ema	emma

Wijs op het bijzondere van de e!

Bij 1 woorddeel: 'medeklinker + e' = altijd uh-klank: de, ze

Bij 2 woorddelen met 2 keer diezelfde combinatie = meestal
e-klank + uh-klank: eze, deze - eve, zeve(n)